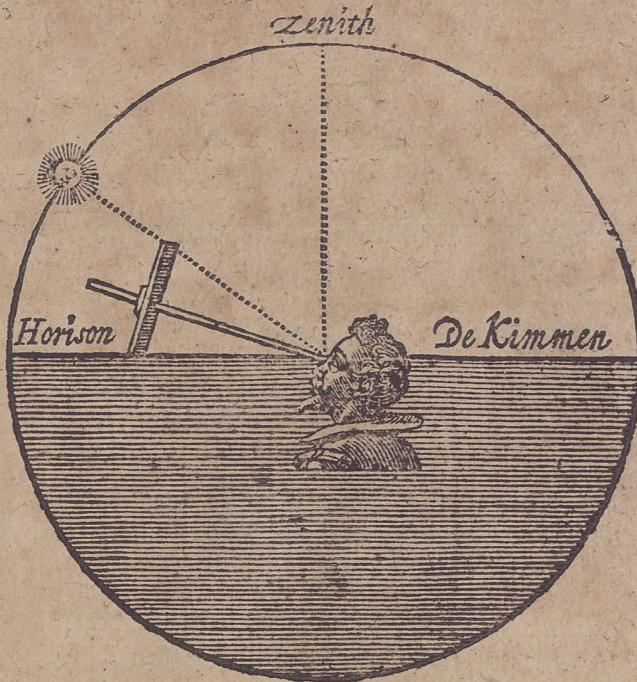

der Hemelscher Sphære.

Omme de hoogte te vinden/ daer toe zijn by de Mathematici veelderhande behendighe Instrumenten gevonden/ maer twee zinder die boven alle andere bequaem zijn/ omme by der Zee te gebruyccken/ dat is den Astrolabium en de ghemeyne Graed boghe. T'gebruyck van den Astrolabium is simpel ende alle man bekent: Het Instrument met de Ring houdende/ laet men de Sonne schynen door de gaetkens van de ooren/ soo wijs dan het uiterste des wylsers (te tellen van onderen op) hoe veel graden de Sonne zy verheven boven den Horizon/ als de voorgaende figuere aenwijsst.

De Graed boghe stelt men het eynde des stockt beneden het ooghe/ ende men schijft het crups/ soo lange herwaert ende derwaert/ tot datmen niet het bovenste eyndt van het crups esch comt op de halve Sonne ofte Sterre/ ende niet het onderste eyndt op den Horizon: het crups sal u dan thoonen op de stock/ hoe veel graden daer zijn tusschen den Horizon ende de Sonne ofte Sterre/ dat is: hoe veele graden zy hoogh zijn/ welverstaende soo ghy reeckent naer sulck getal/ daer van de 90 by het ooghe eynde staet: anders soo ghy telt naer sulck getal/ het welck berghint te tellen van't oogh-eynde af: het sal u thoonen hoe veel graden de Sonne ofte Sterre staet van u

Zenith ofte Hooft-punt/ naer den Horizon toe/ ghelyckmen upt dese figuere lichtelijck bemercken can.

Capittel XI^I.

Hoemen eenen Graed boghe perfectelijck sal
maecken ofte teecken.

De Graed boghen werden dickwils ghemaeckt den eenen naer den anderen/ als manneken na manneken/ ende dat menichmael sonder oordiel oft kennisse of de patroonen goet zijn ofte niet/ daernen nochtans wel van ver- seekert behoort te wesen/ want daer niet weynich aen ghelyghen is/ waeromme ick hier hebbe ghestelt tweederley manieren/ seer licht om verstaen/ hoemen de selve niet goedt fondement heel correct sal maecken.

Besiet op de naer-volghende zyde daer van de figuere met het onderwijs.

Maecke